

JAARVERSLAG 2016

Feiten en Fabels onttrafeld

Feit of Fabel?
Voedselbanken strijden
tegen verspilling

Feit of Fabel?
Voedselbanken doen aan
reclame

Feit of Fabel?
Voedselbanken zijn maar liefst
50% vrijwilligers

Feit of Fabel?
Voedselbanken geven
geld voor voedsel

Feit of Fabel?
Vrijwilligers zijn
professionals

Feit of Fabel?
Personeelsstop bij
voedselbanken

VOEDSELBANKEN.NL

Fabel!

Voedselbanken zijn continue op zoek
naar vrijwilligers.

Inhoud

Voorwoord	3
Organisatie in ontwikkeling	4
Prioriteit 1: Meer voedsel	5
a. Gerealiseerd in 2016	
b. Toekomst voor voedselbrigades	
c. Op weg naar eerlijke verdeling	
d. Overig	
Prioriteit 2: Voedselveiligheid	7
Gerealiseerd in 2016	
Prioriteit 3: Ondersteuning leden	8
Prioriteit 4: Vrijwilligers vinden en binden	9
Feiten & Fabels: Onze impact in een oogopslag	10
Onze relaties	12
Spraakmakende acties	14
Financiën	15
Vooruitblik	17
Colofon	18

Voorwoord

In 2016 voerde Voedselbanken Nederland een online 'Feit of Fabel' campagne op social media. Doel van de campagne was een betere beeldvorming over voedselbanken tot stand te brengen onder ander door onderstaande thema's te belichten:

- een completer beeld over de missie en doelstellingen van onze organisatie waarin zowel het helpen van de allerarmsten als het tegen gaan van voedselverspilling, centraal staat. Op pagina 4 lichten wij dit toe.
- een beter beeld over de omvang en professionaliteit van onze werkzaamheden en vrijwilligers. U leest hier meer over op pag 5 tot en met 9.
- het bespreekbaar maken van (voor)oordelen over ons werk, onze organisatie en onze klanten. De Feiten en Fabels op pag 10 geven hier een kleine weergave van.
- samen maken we de voedselbank. Op pag 12 tot en met 14 wordt het draagvlak van de voedselbanken in de samenleving belicht.
- In het hoofdstuk Financiën leest u welke inkomsten en uitgaven Voedselbank Nederland had.

Feit of Fabel?

Voedselbanken strijden tegen voedselverspilling

Feit!

Voedselverspilling is een doorn in ons oog. Zoveel fantastisch eten weggooien terwijl er mensen honger lijden? Wij werken er hard aan dat goede eten te redden van verspilling en op een voedselveilige en duurzame manier bij onze klanten te krijgen.

Feit of Fabel?

Voedselbanken doen aan armoedebestrijding

Fabel!

Voedselbanken verlenen slechts noodhulp. Wij leveren voedselpakketten uit aan de allerarmsten. Wij werken samen met externe hulpinstanties die hun expertise inzetten om zo snel mogelijk weer zelfstandig te laten functioneren.

Wij sluiten het jaarverslag 2016 af met een vooruitblik naar 2017. De meest actuele informatie is altijd te vinden op www.voedselbankennederland.nl.

Organisatie in ontwikkeling

Het aantal voedselbanken, lid bij de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken, steeg met 3% en bedroeg einde jaar 167.

De Vereniging heeft een landelijk Servicecentrum in Houten. Op dit Servicecentrum waren 98 vrijwilligers actief om de voedselbanken te ondersteunen bij hun werkzaamheden en de buitenwereld te woord te staan..

Feit of Fabel?

Er zijn maar liefst
100 voedselbanken
in Nederland

Fabel!

Er zijn er veel meer! In augustus 2016 waren 167 voedselbanken lid van de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken. Via ruim 535 uitgiftepunten worden voedselpakketten verstrekt aan klanten in heel Nederland.

Jaar	Aantal voedselbanken	Aantal uitgiftepunten	Aantal gemeenten
2013	146	475	337
2014	157	510	359
2015	162	520	371
2016	167	535	387 (> 95%)

Voedsel dat landelijk of regionaal is geworven, wordt verdeeld via één van de 8 distributie centra. Zij zorgen ervoor dat het voedsel eerlijk wordt verdeeld over de voedselbanken in hun regio.

De Algemene Ledenvergadering (ALV), het hoogste besluitvormende orgaan, kwam in 2016 vier maal bij elkaar. De opkomst op de vergaderingen was hoog; gemiddeld was 60% van alle voedselbanken vertegenwoordigd. In 2016 werd veel aandacht besteed aan de verwachte toename van hoeveelheid voedsel en de daarmee gepaard gaande organisatieontwikkeling. Daarbij werd uitgebreid stilgestaan bij zaken als de grenzen van de groei van de voedselbanken, eerlijke verdeling van voedsel, verwachtingen ten aanzien van optimale

logistieke structuur, informatievoorziening maar ook bereiken van potentiële klanten die onze noodhulp nog niet ontvangen. Met hulp van externe professionals werd, na zorgvuldige inventarisatie en analyse, een visie ontwikkeld voor de optimale logistieke structuur en de voedselbank organisatie. De verandering in het voedsel-aanbod (dagelijks meer vers en diepvries) was hierbij een belangrijke leidraad. Op advies van de voorzitters van de Regionale Distributie Centra en na overleg met de Regionale Overleg Platformen werd aan de ALV voorgesteld Plan B in 2017 verder uit te werken. Dat betekent dat wordt toegewerkt naar uitbreiding van het aantal RDC's, een betere spreiding over het land en minder belasting van huidige RDC's.

Prioriteit 1: Meer voedsel

Sinds de oprichting van de Vereniging in 2013 heeft het werven van meer voedsel de allerhoogste prioriteit.

Het streven is om elke week zo'n 20 à 25 producten, zo veel mogelijk gezond, in een voedselpakket aan te bieden. Een voedselpakket is altijd bedoeld als aanvulling en nooit als compleet menu voor een hele week.

De hoeveelheid voedsel die landelijk werd ingezameld bleef min of meer constant in 2016.

Ogenschijnlijk vreemd omdat er in 2016 met vele landelijke partners overeenkomsten werden gesloten. Aan het rijtje bestaande partners (Unilever, Friesland Campine en Albert Heijn) werden in 2016 namelijk ook Aldi, Plus, Hello-Fresh en Pepsico toegevoegd.

De contracten met belangrijke leveranciers als COOP en Jumbo werden voorbereid en ook met Lidl wordt gesproken over uitbreiding van de samenwerking.

De nieuw gesloten overeenkomsten met retailers bieden meer ruimte aan voedselbanken om lokaal bij de supermarkten overschotten in te zamelen.

Het aantal landelijke accounts is uitgebreid van 12 naar 22.

Toekomst voor voedselbrigades

In vele gemeenten komt via de beschreven supermarktovereenkomsten dagelijks veel meer voedsel, voornamelijk vers en diepvries, beschikbaar. De uitdaging voor voedselbanken is om hun organisatie

Feit of Fabel?

Voedselbanken strijden tegen voedselverspilling

Feit!

Voedselverspilling is een doorn in ons oog. Zoveel fantastisch eten weggooien terwijl er mensen honger lijden? Wij werken er hard aan dat goede eten te redden van verspilling en op een voedselveilige en duurzame manier bij onze klanten te krijgen.

Gerealiseerd in 2016

Totaal voedselverdeling in aantal CE

Kwartaal	2015	2016
1e kwartaal	3.518.193	3.520.686
2e kwartaal	2.621.021	2.923.229
3e kwartaal	2.484.348	3.737.428
4e kwartaal	6.113.915	4.740.051
Totaal	14.737.477	14.921.394

Tabel 1: Overzicht hoeveelheid landelijk ingezameld voedsel dat via de RDC's werd verdeeld over de voedselbanken.

daarop in te richten. Bij VB Amsterdam is een voedselbrigade actief: een busje met koel-en diepvriesfaciliteiten rijdt elke dag langs meewerkende supermarkten om verspreukten en diepgevroren vlees en vis in te zamelen. In Groningen en Dordrecht is men zes dagen per week op deze wijze aan het inzamelen en wordt ook zes dagen per week voedsel uitgedeeld aan klanten; elke dag in een ander stukje van de stad. In diverse regio's wordt geëxperimenteerd met een gezamenlijke voedselbrigade; een busje rijdt elke dag een zelfde traject langs supermarkten in aangrenzende gemeen-

ten. De uitgifte naar klanten in deze gemeenten wordt gespreid over verschillende dagen in de week. Deze nieuwe manier van werken heeft bij diverse voedselbanken al tot aantoonbaar meer voedsel, kort houdbare levensmiddelen maar ook veel ingevroren vleesproducten, geleid. Omdat het voedsel lokaal geworven wordt, zijn deze opbrengsten niet zichtbaar in tabel 1 (hoeveelheid voedsel landelijk ingezameld). Deze nieuwe manier van werken vergt veel van voedselbanken.

Op weg naar eerlijke verdeling

Uit onderzoek onder alle voedselbanken begin 2016 bleek dat er grote verschillen waren in het gemiddeld aantal consumenteneenheden¹⁾ per week in een voedselpakket.

Gemiddeld komt 30% van de inhoud van een voedselpakket via landelijke kanalen. De bulk wordt nog altijd lokaal ingezameld. Er zijn grote verschillen in de voedselrijkheid van gemeentes en voedselverwerkingscapaciteit van voedselbanken.

Eind 2016 werd een eerste start gemaakt om alle voedselbanken naar een minimale pakketinhoud van 15 consumenteneenheden te krijgen. Voedselbanken die dat nu niet redden krijgen via de landelijke voorraden en hun Regionale Distributie Centra extra beleverd. De uitgangspunten voor eerlijke verdeling van voedsel zijn vastgelegd in het door de ALV geaccordeerde Voedselbank Reglement.

Overig

- De verlengde Interventieregeling n.a.v. Russische boycot heeft opnieuw veel mooi fruit, paprika en wortelen opgeleverd. Er werd zo'n twee miljoen kg aan onze klanten geleverd. Ten opzichte van 2015 was dat een toename van 71%.
- In samenwerking met Team Voedselveiligheid en in overleg met NVWA is een sticker ontwikkeld die door retailers gebruikt kan worden voor het invriezen van producten. In 2016 zijn 4,3 mln. stickers aan de Regionale Distributie Centra (RDC's) geleverd ter verspreiding aan voedselbanken in hun regio.
- Met HelloFresh is een overeenkomst afgesloten. De 8 regionaal gespreide locaties van HelloFresh leveren wekelijks hun overschotten aan voedselbanken in hun directe omgeving.
- Het initiatief Soupalicious/Souprise is helaas niet geslaagd. De ondernemer is van plan een doorstart te maken in een gewijzigde opzet.
- De al goede relatie met FrieslandCampina is versterkt dankzij hun initiatief om smaak neutrale restanten drinkyoghurt in een speciale verpakking voor ons te produceren en te leveren.

¹⁾ Een consumenteneheid (CE) is een product zoals dat bij de kassa van een supermarkt wordt gescand. Enkele voorbeelden: vier broden zijn dus vier CE, een zak appels (ongeacht of hier 0,5 of 1,5 kilogram in zit, is 1 CE, een blik bonen is 1 CE, twee bloemkolen zijn twee CE en verpakt vlees (ongeacht of dit een en of vierpersoonsverpakking is, is een CE.

Prioriteit 2: Voedselveiligheid

De doelstelling van de voedselbanken en van het team voedselveiligheid werd bij aanvang van het project in het voorjaar van 2013 gedefinieerd: alle aangesloten voedselbanken 'groen' per ultimo 2015. Destijds werd geen rekening gehouden met een toename van het aantal voedselbanken.

In de periode 2013-2016 steeg het aantal voedselbanken van 137 naar 167 (in 2016 kwamen er 5 leden bij). Eind 2016 waren 156 voedselbanken groen gecertificeerd. De 11 leden die nog niet groen zijn hebben daar een goede reden voor (verhuizing, reorganisatie etc.). Wij zullen hen de komende periode ondersteunen om die status zo spoedig mogelijk te bereiken.

Door de NVWA is onze vereniging in 2016 als een groen formulebedrijf gewaardeerd. Met deze nieuwe status worden we beperkt gecontroleerd door de NVWA. Men vertrouwt er op dat ons kwaliteitssysteem werkt. Dit legt nog meer nadruk op de verantwoordelijkheid van de lokale voedselbank voor de voedselveiligheid.

Feit of Fabel?

Voedselbanken geven beschimmeld voedsel mee

Fabel!

Voedsel dat wij uitgeven moet aan de eisen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit voldoen, bedorven voedsel hoort daar uiteraard niet bij.

Elk half jaar vindt overleg plaats met de NVWA. Hun bevindingen en eventuele klachtenmeldingen worden structureel teruggekoppeld naar de voedselbanken.

Prioriteit 3: Ondersteuning leden

Voedselbanken Nederland had in 2016 als derde prioriteit de leden te ondersteunen waar nodig en wenselijk.

Het team voedselverwerwers organiseerde op diverse plaatsen in het land workshops met als thema "Word een succesvol voedselverwerwer".

De opkomst was met ruim 70 deelnemers hoog. Succesvolle cases en ervaringen zijn vastgelegd in het Inspiratieboek Voedselverwerking

Het team voedselveiligheid organiseerde afgelopen jaar 5 maal de cursus "Handboek voedselveiligheid in praktijk". Hier namen 65 vrijwilligers uit het hele land aan deel. De webapplicatie voedselveiligheid werd in april 2015 ingevoerd. Tot en met 1 januari 2017 kende deze app 2300 deelnemers (25% van de vrijwilligers!) waarvan 625 in 2016.

Ook werden *Best practices* op gebied van fondsenwerving gedeeld. Er werden twee goed bezochte en beoordeelde workshops georganiseerd over resp. 'Financiering grote investeringen' en het eerste deel van 'Het digitale platform: crowd- en source funding.' In november volgde een eerste overleg met de regionale fondsenwerwers.

Het aantal infobulletins en promotiematerialen dat beschikbaar is voor de voedselbanken nam in 2016 verder toe.

Feit of Fabel?

Vrijwilligers zijn professionals

Feit!

Bij de voedselbank hebben we heel veel professionals, ieder met zijn eigen expertise, die zich als vrijwilliger inzetten voor de voedselbanken. (En we kunnen er nog meer gebruiken: zie de vacatures op de website)

Via de MEEdeleer, magazine voor de voedselbanken en social media werden *best practices* en successen gedeeld.

Er werden bovendien twee campagnes voor social media ontwikkeld die door diverse voedselbanken werden gebruikt.

Prioriteit 4: Vrijwilligers vinden en binden

Vrijwilligers maken de voedselbanken. Niemand wordt immers betaald (dus ook bestuur en staf niet). In 2016 waren 11.000 vrijwilligers actief. Diverse voedselbanken en Voedselbanken Nederland merkten dat de economie aantrok. Vacatures voor vrijwilligers op MBO+/HBO niveau bleken moeilijk vervulbaar. In samenwerking met Rijnconsult werd een pilot gestart en een aantal recruiters (vrijwilligers) aangetrokken voor het servicecentrum.

Het functiehuis werd in kaart gebracht.

Tijdens een workshop waaraan ook diverse lokale voedselbanken hebben deelgenomen is geïnventariseerd wat leidende overwegingen/drijfveren zijn waardoor mensen vrijwilligerswerk willen gaan doen (waarde proposities). Deze profielen zijn uitgewerkt naar communicatieboodschap en -kanalen en worden begin 2017 beschikbaar gesteld in een toolkit voor alle voedselbanken.

Het aantal vacatures op het Servicecentrum is zichtbaar gedaald dankzij de inspanningen van de recruiters. De langst uitstaande vacature, algemeen coördinator, werd met succes gevuld.

Ook werd het landelijk bestuur compleet met de komst en benoeming van ICT expert Rob van der Marck.

De laatste week van het jaar werd bekend dat het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onze subsidieaanvraag

Feit of Fabel?

Personeelsstop bij voedselbanken

Fabel!

Voedselbanken zijn continue op zoek naar vrijwilligers.

ter hoogte van bedrag van € 230.000 voor project CONNECT honoreerde. CONNECT wordt een digitaal vrijwilligersplatform waar vraag en aanbod aan vrijwilligers gekoppeld wordt. Alle voedselbanken kunnen daar hun vacatures, projecten, klusjes inbrengen. Burgers kunnen aangeven waar hun expertise en interesse naar uit gaat. Het platform staat in eerste instantie ter beschikking van de voedselbanken. Na een paar jaar kunnen ook andere vrijwilligersorganisaties van het concept gebruik maken. Het streven is om begin derde kwartaal live te gaan.

Feiten & Fabels: Onze impact in een oogopslag

Feiten

Voedselbanken helpen wekelijks twee voetbalstadia vol met mensen.

Op 31.12 2016 hielpen de voedselbanken **80.000 klanten**. Zoveel mensen passen er met elkaar in een PSV en Feijenoord stadion samen.

Bijna 40% is kind.

30.000 klanten (40%) zijn **jonger** dan 18 jaar.

Voedselbanken geven noodhulp.

22% van de klanten is **binnen drie maanden weg**. Het aantal klanten dat na de termijn van **3 jaar** nog afhankelijk is van onze noodhulp bedraagt **9%**.

In 2016 deelden we 2 miljoen voedselpakketten uit.

We streven naar gemiddeld **25 consumenteneenheden** per pakket. De verkoopwaarde van de pakketten bedraagt **€ 40-80 miljoen**

Gemiddelde kosten om een pakket samen te stellen bedragen ruim € 4,50.

Alle **167 voedselbanken** maken kosten voor zaken als transport, huur, verzekeringen en investeren in voedselveiligheid. Voedsel en arbeid zijn **gratis**.

ARBO wetgeving geldt ook voor vrijwilligersorganisatie.

In 2016 organiseerden we een pilot bij 8 voedselbanken met een **RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie)**. Met behulp hiervan kan heel snel een inschatting worden gemaakt van mogelijke risico's waarvoor dan een **plan van aanpak** kan worden opgesteld

Fabels

Er bestaat geen honger in Nederland.

“Zonder de voedselbank heb ik honger”, dat is de reactie die mensen geven in een onderzoek van actualiteitenrubriek **EenVandaag** (december 2016). Veel arme mensen in Nederland zouden **regelmatig honger** hebben als de voedselbank hen niet zou helpen. Aan het onderzoek deden 500 klanten van de voedselbank mee. **Twee derde** (67%) van de ondervraagden zegt dat zij zonder de voedselbank honger zouden hebben.

Voedselbanken zijn in een land als Nederland niet echt nodig.

In Nederland leven meer dan 1,2 miljoen mensen **onder de armoedegrens**. Gemiddeld gaat maar liefst 1 op de 8 kinderen **zonder ontbijt** naar school. Tienduizenden kinderen zitten dagelijks met honger in de klas. Voedselbanken zijn dus hard nodig.

Klanten betalen voor een pakket.

Pakketten zijn **gratis**.

Voedselbanken zijn van de overheid.

Voedselbanken zijn een initiatief van burgers voor burgers. Wij draaien volledig op de inzet van **11.000 vrijwilligers**. Wij ontvangen voedsel en **donaties** van bedrijven, instellingen, particulieren en in enkele gevallen van lokale overheden.

Als je in de bijstand zit, heb je recht op voedselpakket.

Voedselbanken hanteren een **leefgeld criterium**. In 2016 kwam een individu met maximaal **€ 180 leefgeld** per maand in aanmerking voor een pakket.

Ruim 5 % van al het verspilde voedsel in Nederland komt bij de voedselbanken.

Jaarlijks wordt in Nederland ter waarde van € 5 miljard aan **eten weggegooid**, de waarde van het voedsel in de pakketten wordt geschat op 40 tot 80 miljoen. Dat is zo'n **1,5 % van het totale voedseloverschot**.

Voedselpakketten bevatten vaak rotte groenten.

De voedselbanken **houden zich aan de voorschriften** en worden gecontroleerd door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en worden daar ook door gecontroleerd.

Onze relaties

Ook in 2016 ontving Voedselbanken Nederland de steun van heel veel bedrijven, organisaties en particulieren. In onderstaand overzicht staat een groot aantal partijen genoemd die ons op landelijk niveau gesteund hebben. Daarnaast is er nog een enorm aantal bedrijven die bij ons niet expliciet bekend zijn omdat zij de voedselbanken lokaal zeer goed ondersteunen. En hoewel we de lijst zeer zorgvuldig hebben samengesteld, zouden we een enkeling vergeten kunnen zijn. Waarvoor bij deze onze verontschuldigen.

Feit of Fabel?

René Froger is ambassadeur van Voedselbanken Nederland

Feit!

René Froger is een fantastische ambassadeur die zich met hart en ziel inzet voor de voedselbanken. Hij ontvangt hier geen enkele vergoeding voor.

Business partners

Albert Heijn, Aldi, Friesland Campina, HelloFresh, Plus, : Pepsico, Unilever

Donateurs voedsel

ABN AMRO, Alpro, Arla, Aviko, Big Bird media, Bonduelle, Coop, CRM Consultants, DEEN, Dirk, Douwe Egberts, Dr. Oetker, Ekoplaza, Fruitmasters, Hak, Herman den Blijker, Hero, Holland Dairy Star, Hoogvliet, Intersnack, Jumbo, Kelloggs, Kraft Heinz company, Lassie, Lidl, Lions clubs, Makro, Nestlé, Regionale Omroepen, San Wah Food, Van Schothorst Foods, Schouw, SKK supermarkten, Sligro, Starcuisine, Stegeman, Suez, Tempo-Team, Telers (LTO Nederland), Tranquini, Stichting Landzijde, Stichting Manna – werkgroep Schermer, Visgilde, Vriendentuinen, Zwanenberg en diverse partijen die anoniem willen blijven.

Donateurs Giften

Nationale Postcode Loterij, ABN AMRO, Adessium, ASM Europe bv, Beterbio, Stichting Dioraphte, Dirk van den Broek (Detailresult Groep), Groupon, KPMG, Lamexfoods, Lidl, Menzis, Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Nuon, alle particuliere donateurs, Qmusic, De Ridderlijke Duitsch Orde (RDO) Balije van Utrecht, Sonja Bakker, Takeaway.com, Tastemakers, Tintelingen, Uitgeverij Marmer en diverse partijen die anoniem willen blijven.

Overige Bijdragen

ASolutions, CEVA, CHEP, CM, Combinex, Copiatek, Concorde, Dutchwork, FCB Amsterdam, Finext, Fresh Forward, GB Business Solutions, Greenchoice, NRC Handelsblad, Profound Groep / Trefnet, Regionale Omroepen, Rijnconsult, Rieken en Oomen, SMS Intermediair, Social Embassy, Social Seeder, TCC, 2Tuintig, Unit4 Multivers, Van den Berg Drukkerij, Vanvondeltxt.

Samenwerkingsverbanden

Stichting Jarige Job, VU, Alliantie Verduurzaming Voedsel, Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Economische Zaken.

Spraakmakende acties

Elke donatie, groot of klein, in voedsel, geld of dienst wordt door ons gewaardeerd. De absolute grootte van de gift moet ons inziens altijd gezien worden in relatie tot de (figuurlijke) omvang van de gever. Toch willen we enkele spraakmakende fondsenwervende acties en donaties in dit jaarverslag uitlichten:

NPL

Voor het vierde jaar op rij ontvingen wij €500.000 van de Nationale Postcode Loterij. Dit bedrag mogen we vrij besteden in het kader van organisatie ontwikkeling. Dank je wel spelers en deelnemers van de Postcode Loterij!

Statiegeldacties van Lidl en Dirk

Heel veel klanten van Lidl besloten om hun statiegeld bonnetje niet zelf te houden, maar te doneren aan ons. De opbrengst over 2016 was wederom €500.000; vrij door ons te besteden. Dank je wel klanten van Lidl! DIRK besloot om de inzamelingsboxen van de statiegeld bonnetjes transparant te maken tijdens hun reguliere kerstactie. Dit resulteerde in een spectaculaire groei van de opbrengt met 50 %. In totaal werd ruim € 75.000 gedoneerd via statiegeld en kledinginzameling.

Adessium

Dankzij de bijdrage van Adessium is het intensieve en omvangrijke project voedselveiligheid mogelijk gemaakt en nu zo goed als afgerond.

Menzis SamenGezond

Bij Menzis SamenGezond programma kun je punten sparen en artikelen aanschaf-

fen, of je punten doneren aan een goed doel. De klanten van Menzis steunden ons ruimhartig en doneerden € 18.780.

Unox Nieuwjaarsduik

Op 1 januari doken 10.000 landgenoten een ijskoude Noordzee in voor een Nieuwjaarsduik. De opbrengst voor ons: €10.000. Dank je wel stoere duikers!

Wat hebben Oranjefonds, Stichting Specsavers, Rabo en ING gemeen met 123inkt?

Vele voedselbanken maken gebruik van de mogelijkheid om bij deze organisaties fondsen aan te vragen. En krijgen met hun steun waardevolle projecten gefinancierd.

Google

Van Google ontvingen wij een beurs: de Google Grant. Daarmee adverteerden wij gratis online. Dit leverde ons vrijwilligers en veel online donaties op.

Takeaway.com

Ter gelegenheid van hun beursgang heeft Takeaway.com een bedrag van €25.000 gedoneerd.

Dank aan alle bekende en onbekende gevers. Jullie bijdrage wordt, net zoals de bijdragen van onze vaste donateurs, goed besteed (zie het financiële jaarverslag).

Financiën

Zoals elk jaar werd ook voor 2016 een jaarrekening opge- maakt en ter goedkeuring aan de accountant en de Algemene Ledenvergadering voorgelegd. De goedgekeurde jaarreke- ning wordt conform de ANBI vereisten, tijdig op de website van Voedselbanken Nederland gepubliceerd. In deze paragraaf wordt een aantal hoofdlijnen weergegeven.

Baten

Een organisatie als Voedselbanken Nederland brengt met zich mee dat de in- komsten enorm kunnen fluctueren per jaar. Om deze onzekerheid te managen, worden er bestemmingsreserves gevormd zodat er voor meerdere jaren aan de doelstellingen gewerkt kan blijven worden.

De Nationale Postcode Loterij, een belang- rijke partner, verbond zich ook in 2016 aan Voedselbanken Nederland en gaf aan dat ook voor de komende jaren te blijven doen.

De totale baten waren in 2016 iets lager dan in 2015 en ook lager dan begroot. De belangrijkste reden is dat we in de begroting voor 2016 een bedrag van € 300.000,- hadden geprognosticeerd als te ontvangen vanuit de statiegeldactie van Lidl. Dit bedrag werd echter pas begin 2017 op de rekening bijgeschreven.

Het totaal aantal organisaties dat een financiële bijdrage doneerde bleef nage- noeg constant. De donaties van particulie-

ren nam enigszins toe met name door de groei van eenmalige online donaties via de website.

Naar aanleiding van de gewijzigde richt- lijnen (RJ650) is in 2016 een verdere uit- splitsing gemaakt van de baten naar soort donateurs. De vergelijkende cijfers van 2015 konden niet in alle gevallen worden gereproduceerd. Ook de begrotingen 2016 en 2017 zijn nog niet conform die nieuwe richtlijnen vorm gegeven. Op dit punt is de vergelijking tussen de jaren, en tussen realisatie en begroting op regel niveau, dit jaar niet goed mogelijk.

De afgelopen jaren is er tweemaal een subsidie vanuit de het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beschikbaar gesteld voor een tweetal projecten vanuit de subsidieregeling ter stimulering van activiteiten die een duur- zame bijdrage leveren aan het tegengaan van armoede- en schuldenproblematiek. Inmiddels zijn deze projecten beëindigd

Feit of Fabel?

Voedselbanken geld nodig? Die krijgen toch alles gratis?

Feit!

We maken geen kosten voor voedsel en medewerkers, maar hebben wel degelijk kosten; stroom, benzine, verzekeringen, koelwagens, kratjes etc.

en heeft er een eindafrekening met het ministerie plaatsgevonden. Dit alles is in de cijfers van 2016 verwerkt.

Lasten

Conform de gewijzigde Richtlijn RJ650 is de opstelling van de staat van baten en lasten iets gewijzigd. Dit heeft er onder andere toe geleid dat er nog meer kosten toegerekend konden worden aan de post 'bested aan doelstelling'. De vergelijkende cijfers van de vastgestelde begrotingen 2015 en 2016 zijn niet gewijzigd naar deze nieuwe situatie. Conform deze gewijzigde richtlijn zijn de kosten van beheer en administratie in 2016 € 68.032. Dit is 3,7% van het totaal van de lasten.

Resultaat

De Algemene Ledenvergadering beslist jaarlijks over de besteding van de middelen door goedkeuring te verlenen aan de door het bestuur opgemaakte jaarrekening. Daarbij wordt zorgvuldig overwogen welk deel direct naar de voedselbanken en regionale distributiecentra (RDC's) gaat als bijdrage voor hun exploitatie financiering en welk deel voor andere bestemmingen gereserveerd wordt. Het beleid hierbij is dat de totaalbedragen jaarlijks ongeconditioneerd naar de voedselbanken en RDC's gaan en op een zelfde niveau blijven. Indien een RDC en/of voedselbank aanvullend ondersteuning nodig heeft, kan er een beroep op de bestemmingsreserve Ondersteuning Voedselbanken en Distributiecentra worden gedaan. Hiervoor heeft de Algemene Ledenvergadering een reglement vastgesteld.

Vooruitblik

Nu vrijwel alle voedselbanken voedselveilig zijn, wordt de volgorde van de prioriteiten van Voedselbanken Nederland licht bijgesteld ten gunste van de ondersteuning van de leden:

1. voedselverwerving,
2. leden-ondersteuning incl. het vinden / binden van deskundige, moeilijk te krijgen mensen,
3. voedselveiligheid.

Per 1 januari 2017 worden de leefgeld criteria versoepeld. Nu de aanvoer van voedseloverschotten structureler wordt, de recessie voorbij is en het aantal werklozen daalt, durven de voedselbanken deze stap te nemen. We verwachten dat meerdere voedselbanken meerdere keren per week voedsel uitgaan geven, nu ze dagelijks verse, kort houdbare producten kunnen ophalen bij diverse retailers. Dat heeft vele consequenties variërend van investeringen in bv. koel- en vriestransport, werving van vrijwilligers (o.a. chauffeurs), werkwijze, logistieke structuur etc. Wij zullen kennis vergaren, best practices ophalen en delen. We maken een start met een digitaal kennisnet waar de leden documentatie kunnen vinden en vragen kunnen stellen.

Voedselbanken Nederland zal tevens een strategie en materialen ontwikkelen met als doel meer mensen te bereiken die nu wel aan de leefgeld criteria voldoen, maar om hun moverende redenen (schaamte, analfabetisme) niet naar de voedselbanken

Feit of Fabel?

Voedselbanken zijn van de overheid.

Fabel!

Voedselbanken zijn een initiatief van burgers voor burgers. Wij draaien volledig op de inzet van 10.500 vrijwilligers. Wij ontvangen voedsel en donaties van bedrijven, instellingen, particulieren en in enkele gevallen van lokale overheden.

stappen. We blijven werken aan betere beeldvorming over ons werk.

Deze vooruitblik doet geen recht aan de enthousiaste en uitgebreide plannen van alle teams en bestuurders. Het complete jaarplan 2017 werd in de ALV van november 2016 besproken en goedgekeurd en is beschikbaar voor geïnteresseerden.

Colofon

Voorzitter	Leo Wijnbelt
Vice-voorzitter	Tom Hillemans
Secretaris	Jouke Schat
Voedselverwerving	Willem van Prooijen
Voedselveiligheid	Jaap Sala
Fondsenwerving	Caroline van der Graaf-Scheffer
Financiën	Frans Booij
Logistiek	Fokke van der Veer
ICT	Rob van der Marck
Klanten & vrijwilligers	Pieter Tankink
Communicatie	Pien de Ruig
Erevoorzitter	Sjaak Sies
Redactie	Pien de Ruig
Tekst redactie	Esther van Vondel (www.vanvondeltext.nl)
Vormgeving	Walter Luijkenaar, Voedselbanken Nederland
Afbeeldingen en fotografie	Diverse fotografen en Walter Luijkenaar, Voedselbanken Nederland
Copyright	Dit jaarverslag is een uitgave van Voedselbanken Nederland Meidoornkade 22, 3992 AE Houten 088 543 54 35 www.voedselbankennederland.nl welkom@voedselbankennederland.nl
Websites en bronvermeldingen	Rijksoverheid, CBS, WUR, Nieuwsbrieven, website Voedselbanken Nederland
Met dank aan	Al onze vrijwilligers en René Froger

Overname in andere publicaties is toegestaan. Vermelding van Jaarverslag 2016 Voedselbanken Nederland als bron wordt daarbij op prijs gesteld.

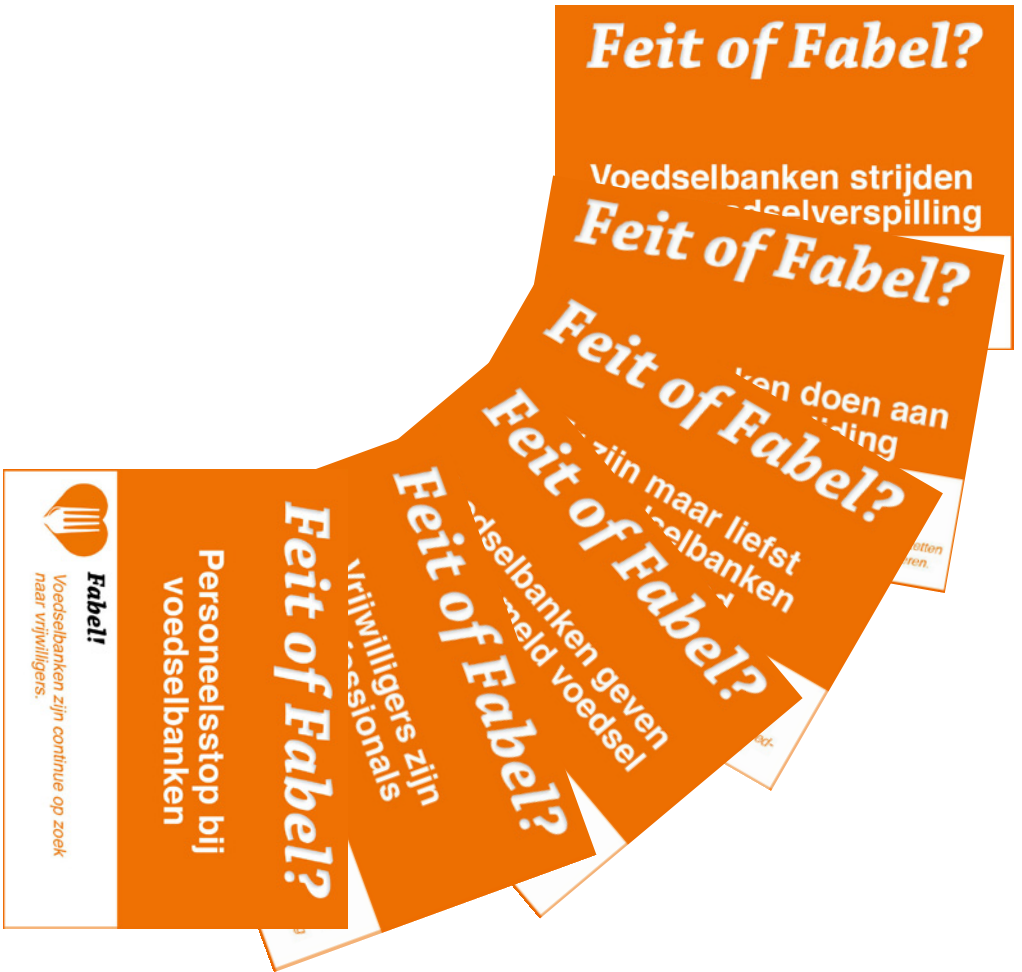
Feit of Fabel?

Voedselbanken sluiten hun deuren eind 2017

Fabel!

*Per 1 januari zijn de toelatingscriteria verruimd.
We verwachten in 2017 meer mensen
te kunnen helpen*

Fabel!

Voedselbanken zijn continue op zoek naar vrijwilligers.

VOEDSELBANKEN.NL